

6 TEMMUZ 2025 SOHBETİ

Aysel Yüksel

Sevgili ve Aziz Dostlarımız,

Evet, muhabbetin, birliğin, berâberliğin tevhidin yolcusu olan dostlarımız!

İlhan Ayverdi Lugati’nde dost: “Dost Allah’dır ve (Allah yoluna götüren kimse olarak) mürşit” ifâdeleriyle açıklanır.

Ken’an Rifâî Hazretleri de *Sohbetler*’de bu konuyu îzah ederken: “Dostun alâmeti seni Allah için sevmesidir. Ve bu hâline bağlı kalıp duran dosttur” der. Bir bakıma bu açıklamalarıyla yolumuzda sâbit-kadem olmamızı ve bizi tevhide götürecektir olan birlik ve berâberlik yolunda yürüyeceğimiz istikâmeti de göstermiş olurlar.

Böylece bu yol, **Dost’un dostuna dost, Hak nâmına birbirimizle dost olmakla bizi muhabbete, birlik ve berâberliğe dolayısıyla tevhide götürmüyor mu?**

Zîra Kendileri de *Sohbetler*’de tasavvufun târiflerinden birini “Tasavvuf tevhiddir” diye ifâde ederler. (s.221,284,) “Kütleleri tevhid anlayışında birleştirmek ve uyandırmak yolunda kullandığı harç, sevgi ve îmandı,” (*Dost*, s.54)

Sâmiha Annemizin de bizlerle konuşurken Efendimin evlâtları dediklerini bir çoklarımız hatırlamaktayız. (Bilhassa 7 Temmuz dolayısıyla Anadolu’daki talebelerine yazdıkları mektuplarda bu ifadeleri görürüz. (Bir Ağacın Dalları))

REHBER

Ayrıca, Dost’u, Mürşidimizi anlatmak için yazdığı *Dost* kitabında (s.10-16) Kendileri’nin “...hayâtı boyunca alış verişini Hak’la yapmış, hesâbını O’na vermiş O’ndan gayrı ne görmüş ne de söylemiş bir ulu kişi” olduğunu belirtir. Yazının devâmında kişinin,

tabiatı, insanı ve Allah'ı birlemek, böylece kendi hakikatini, dünyaya geliş gidiş mâcerâsını öğrenmek için bir rehber ihtiyâcı olduğunun idrakine vardığını işaret etmiştir.

“İlmine, fazlına, fazîletine, maddî mânevî asâletine rağmen bu iddiâsız, sâde, şatafatsız büyük velî kendisine ilticâ edenlerin maddî mânevî yardım bekleyenlerin ellerini boş çevirmemiş, almadan vermiş, ferâgatini, tevâzuunu, vefâsını, sabrını, merhametini, adâletini etrafına sunmuştur.

Bir gün: “Sizin hakkınızı nasıl ödeyelim? Şeklindeki bir suâle tereddütsüz şu cevâbı vermiştir: Yolumdan gelin hepsi bu kadar.”

Bir başka gün de:” Ben yalan söylüyor muyum? Ben dedikodu ve gıybet ediyor muyum? Ben kalp kırıyor muyum? Ben kin tutuyor. Kibrediyor muyum? Eğer bunları yapıyorsam, size bol bol izin! “ demiştir.

BİZDEN İSTENEN

Kendilerinin *Şerhli Mesnevî-i Şerif* kitapları üzerinde çalıştıkları bir gün Nihad Sâmi Banarlı Hocam Sâmiha Annemize: **“Şimdiye kadar Mevlânâ ve Ken'an Rifâî kadar mânevî konuları günlük hayat içinde açıklayan başka kimse görmedim”** demişti.

Şu halde Kendileri dost olarak bizden ne istediler, nasıl îkaz ettiler? Bu hususta neşredilen eserlere, bilhassa Sâmiha Annemizden ve diğer büyüklerimizden dinlediğimiz hâtıralara ve zaman zaman aldığımız notlara bakarak Kendilerinin ve büyüklerimizin mânevî konuları günlük hayat içinde nasıl değerlendirdiklerini birkaç örnekle hep berâber hatırlamaya çalışalım.

BİLMEK VE SEVMEK

Esâsen insan oğlunun yaradılış mâcerâsını, dünyâya geliş sebebimizi anlatırken Hicr sûresinin 29. âyetinde Allah meleklerle hitap ederek: “Ben, işlenebilen kara topraktan bir insan

yaratacağım, onu yaratıp, ona rûhumdan üflediğim zaman ona secde ediniz.”

Bu âyetin hikmeti de Ahzab sûresinde: ”Biz emânti göklere, yeryüzüne ve dağlara sunduk, onlar yüklenmekten çekindiler, endişeye düştüler, fakat insan onu aldı, yüklendi.” şeklinde bildirilir.

Dünyâ muhabbet üzre kurulmuştur. Dâvud Peygamber’in: “Allah’ım halkı ne diye yarattın?” suâline kudsî hadis de şöyle cevap verir: “Ben gizli bir defîne idim. Bilinmeyi istedim (bilinmeyi sevdim) bilinmek için insanı yarattım.” İşte anahtar kelimeler bilmek ve sevmek, Allah’ın yarattıklarına muhabbet etmek.

BİR AĞACIN DALLARI

Hazret-i Pîr de: “Kulu Allah’a yaklaştıran Allah’ın yarattıklarına şefkattir” der. İlhan Ayverdi Ablamız da bir sohbetinde gene Hz. Pîr’den misal getirerek: “İhvan bir ağacın dalları mesabesindedirler (değerinde),” Ağaç ise mürşid-i kâmilidir.” “Vahdet noktasından bakınca aynı nurdanız, aynı kaynaktan, aynı mânâdanız. Farklılıklar, ayrılıklar madde âleminin îcâbıdır. Onlara takılıp kalırsak yolumuz uzar. Hak yolunun yolcuları isek, kıblemizi tâyin etmiş isek dünya çalılığına takılmamamız gerek. Ben kendi kardeşimle sulh u sükûn hâlinde olamazsam, âlem ile nasıl dostluk kurabilirim? Birbirimizi sevmeye mecburuz.” der. Hz. Peygamberimiz şöyle buyurur:

“Benim için birbirini sevenler, benim için birbiriyle sohbet edenler, benim için birbirine cömertçe ikram edenler, benim için birbirini ziyâret edenler benim sevgimi hak etmişlerdir.”

İşte sevgi! Bütün yaratılmışları sevmek. Allah’ın bize verdiği en büyük armağan. Nitekim “İman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de îman etmiş olmazsınız.” deniliyor.

Kendileri’nden bizim kendimizi bilmek için Allah’ın Kur’an’da ve Hz. Peygamber yolu ile bize dediklerini iyice öğrenmemiz, bizi Allah yoluna götürecek olan Mürşidimize iyice bağlanmamız, Dosta dost, birbirimize dost bütün yaratılmışlara dost olmamızla mümkün olduğunu öğreniyoruz..

SEVGİ AHLÂKI

Ken’an Rifâî ve Yirminci Asrın Işığında Müslümanlık kitabının Kendilerinin Ahlâk Anlayışı bölümünde (s.182) şöyle denilir: “.... Ahlâkının temeline sevgi ve dostluk esaslarını koyarak kütleyi bu nokta üzerinde birleştirmeyi prensip kabul etti. Ken’an Rifâî’nin ahlâk anlayışını bir cümle ile ifâde etmek istersek ona “sevgi ahlâkı” diyebiliriz.

Sevgi, nâmütenâhî (sonsuz, sonu olmayan) sevgi...Yalnız insanlara karşı değil hayvanlara ve eşyaya karşı da muhabbet ve hürmet doluydu. “Birbirinizi seviniz!” “..Ona benden bir isteğiniz var mı? diye sorduğunuz suâle her zaman en mütevâzi hattâ mahcup edâsı ile verdiği cevap aynıdır: “Muhabbetinizi isterim!”

Kendileri de bütün yaratılanlara karşı son derece hoşgörülü ve muhabbetli idiler. Meselâ bir gün sınıfta ders esnâsında sıralar arasında dolaşırken bir çocuğun matematik çalıştığını görerek ne yaptığını sorup bir sonraki derslerinin matematik olduğunu ve bu derse çalışmadığını söyleyince çözemediği problemi çözmüş ve istersen çık dışarıda rahat rahat çalış demişler. Böylece hatâları yüze vurmadıkları gibi karşısındakine muhabbet ve iyilikle muamele etmek, sıkıntılarını kolaylamak gibi prensipleri nasıl yaşayacağımızı göstermişlerdir. Yumuşaklık, tatlılık, iyilik ve muhabbetle hatâları düzeltmek. Bu arada müsâmahe ve hoşgörülerini farklı bir şekilde ifâde ettiğine da şâhit olmaktayız. Şöye ki:

1908 Meşrûtiyet yıllarında Kendileri Dârüşşafaka Lisesi Müdürlüğünde bulunurlar. Talebenin çoğu yıllarca sürgünde

kalmış, itaatsiz kimselerdir. Bu yüzden haftalarla eve gitmeyip okulda kalmaya mecbur oldukları günlerin birinde gecenin geç saatlerinde, yatakhânede olması gereken bâzı talebeyi yemekhânede sigara içip gülüp eğlenirken yakalıyorlar. Neden buradasınız sorusuna şimdi hürriyet var! Cevâbını alıyorlar. “ Kütüphane psikolojisini çok iyi bildikleri için şiddet göstermez, sâdece:

“Doğrusunuz. Fakat size hürriyetinizi verenler, bana da bu çatının nizamlarını yerine getirmek hürriyetini vermiştir ki, o da sizi bu saatte yatakhânenize sevketmeyi emretmektedir”“ derler. (*Ken’ân R. Ve Y.A.I.M. s.113-116.*)

MUHAMMEDÎ AHLÂK

(Toplumun âsâyişi ile ilgili bir başka örnek: Sâmiha Annemiz, bir talebesinin arabasında giderken karşıdan gelen bir araba ile çarpışırlar. Her iki arabanın şöförü de karakola gider. Kısa bir zaman sonra geri dönerler. Annemiz talebesine, “Onu affettin ama bir daha yapacağı kazanın mes’ullerinden biri de sen oldun.” der.)

Annemiz de herkese hoşgörü ve sevgi ile davranmış, ancak bunun hududunu şöyle çizmiştir: “Nefsime, bana söylenen menfî sözleri affederim Ama Efendime ve vatanıma söylenenleri asla!” demiştir.

(Râşit Beyefendi’nin babasının dergâha gelen hırsıza sâhip çıkması ve sonunda onun Hak yolunda ilerleyip merhaleler alırken Hak yolunun prensiplerinde çok titiz davrandığı için Zehir Dede lâkabıyla anıldığını hatırlayalım.)

(Onun için Kendileri şöyle duâ etmişlerdir: “Allah bu yolu sana bana kolaylaştırsın. Allah seni bizi ve bütün Müslümanları hayırlı kullardan eylesin. İhlâs sahibi olan iyi kullardan eylesin. Resûlullah’ın ashâbı meyânında saysın. Bir dost olarak Allah kâfi. Âlemlerin Rabbi olan Allah’a hamdolsun.”

H. Pîr de: “Kapıların sana kapandığını görürsen Fettah olan yüce Hakk’ın bir kapı açmasını bekle. Kullar bir yolu kaparsa Cenâb-ı Hak

rubûbiyeti îcâbı onu açar. Onun rahmetinden ümîdini kesme, onun ihsânından meyus olma. Bütün hallerde başarıyı yüce Allah verir.

Akıllıların meclisinde otur. Hem de devamlı. Akıllı kimse hikmeti hangi duvarda yazılı görse okur. Şekle aldırış etmez. Kimden nakledilse duyar. Hangi kâfirden duysa anlar. Bu dünya ibret için yaratıldı. Kendisinde akıl olan herkes bu dünyadakilerden ibret alır.

Ahbâbın ve arkadaşların dervişler olsun ki onların kalbi kutsî nazarın merkezi ve rahmet vatanıdır.”)

Zaman zaman da dikkatimizi çekerek: “Burası evliyâ mektebi değildir. Siz burada Muhammedî ahlâkı, İslâm ahlâkını öğreniyorsunuz.” diye uyarmıştır. Kendileri de sohbetlerinde öğrendiklerimizle amel etmemiz gerektiğini hatırlatarak: “Az edep, çok bilgidir hayırlıdır.” “Esas olan, öğrendiklerimizle amel etmek olduğuna göre bu prensipleri dünyâ hayâtı içinde nasıl yaşayacağız? Çünkü bilmek başka, bildiğiyle amel etmek başkadır. Bakmakla görmek gibi bilmekle işlemek arasında da fark vardır.” Bir başka gün de: “Bize düşen insanları hatâlarına, isyan ve günahlarına rağmen sevmek, severek ıslâh yoluna gitmek” olduğunu belirtmiştir.

MÜRŞİD GEREKTİR BİLDİRE

*

Niçin bu yolda bir mürşide, bizi aydınlatacak kişiye ihtiyaç duyuyoruz? Çünkü biz iyilik yapalım, doğru davranalım derken yanlış veya eksik davranabiliyor, özden uzaklaşabiliyoruz. Mürşidimizin îkazları bizi düzeltiyor.

Mami’den (Saime Özveren) naklen: Ken’an Rifâî Hazretleri ile Emirgan’da yazlıkta bulunuyorlarmış. O arada bahçedeki büyük ağaca tüneyen kuşlar birbirleri ile çarpışıyor ve tüyleri yerlere dökülüyormuş. Mami de onları toplayıp rahat etsinler diye küçük bir kol yastığı yaparak Kendilerine vermek istemiş. Fakat kabul etmemişler. “Hayır! Öyle de olsa kavga mahsûlü hiçbir şeyi istemem!” demişler. Bu küçük gibi görünen îkaz kaç prensibi içine

alıyor. Nefsimizi kaç bakımdan firenliyor. Yapmayı düşündüğümüz iyi hareketler başkalarının kavgasına dayanıyorsa dikkat edelim diye bizi uyarıyorlar. Söylenen îkazlar üzerinde düşünelim, kavga nedir? Nefse mağlûbiyet, birlik, berâberlik, muhabbet yolundan uzaklık, huzursuzluk, ayrılık.

Ayhan Songar bir hastasına soyadını sorup Kavgalı cevabını alıca hayret ederek kiminle kavgalısın demiş. Cevap: “ Kendimle!”

Sözü yumuşak. Dili tatlı olanın sevilmesi taiîdir. Yerinde ve isâbetli söylenen her söz elbette iyi karşılanır. Bir sözün ret ve kabul mevkii kalptir. Kalbi kötü tâbirden incinmemiş olmalı ki söz orada kabul bulabilsin. Aksi de aynen böyledir.

Kalp kırıcı söz haklı olsa bile hoş karşılanamaz. İyi kabul, sözün tatlı olmasına bakar. Böyle olunca insan konuşmalarında dâima yumuşak edep ve nezâketle konuşarak muhâtabının (düşmanı olsa bile) izzet-i nefesine riâyet etmek, bu suretle de düşüncesini kabul ettirmeğe gayret etmelidir. Aksi halde konuşma mücâdele rengini alır ve maksat hâsıl olmaz. Araya bir de nefret karışır.

Hâsılı yumuşaklık, anlaşma ve uyuşmaya; sertlik ve husumet anlaşmazlık ve ayrılığa sebep olur.

Kötülük yapmak için atılan ok, döner atan kimseyi bulur. Halkı zarara sokmağa kasteden adam, hakîkatte kendi nefsinin zarara sokmuş olur. Hîlebazın hilesi döner dolaşır, gene kendi nefesine rücu eder.

“İyilik de kötülük de bankaya yatırılan para gibidir, fâizi ile geri döner”

ISRAR YOK

Semihâ Cemal Hanım, Kendileri’nin meşreplerini anlatırken “Hiç bir vakit iddiâ için, ısrar etmiş olmak için söz söylemez. Bir münâkaşada hakikat meydanda iken inat ve ısrar eden birisini

görürse münâkaşadan vaz geçer ve hakîkatin önünde dâima eğilirim der.” tesbâtinde bulunur.

Sâmiha Annemiz de bir gün Kubbeli’ndaki bir idâre heyeti toplantısında konuşulan konu hakkındaki fikirlerini o meselenin söylenen şekilde olamayacağını belirtti ise de bâzıları aksi fikri müdafaa ettiler. Annemiz sustu. Bir müddet sonra müracaat edilen kaynaktan kendisinin îkâzı yönünde cevap geldi. Sükût ettiler. Daha sonra yalnızken. “Haklıydım ama, neticeye bakıp gördünüz mü? Gibisinden bir söz söyleseydim bu “nefsimin” sözü olacaktı. Onun için sustum” dedi.

EMANET ANLAYIŞI

Gene Semihâ Cemal Hanımefendi’nin tesbâtinden: “Emâneti üzerine titreyerek muhâfaza etmeyi ister. Meselâ kirâ ile oturduğumuz Uluköy’deki (Emirgân) yalının kapılarının hızlı vurulmamasına son derece dikkat eder. Bir gün:” Bir taşın bile yerinden oynatılmasını istemem” demişlerdir.

Nazlı Hanımefendi’nin küçük kızı olan Behire Hanım 1931 yılında Kendileri ile Emirgan’da yazlıkta imişler. Behire Hanım’ın Bahtiyar adındaki kedisi bahçedeki kertenkeleleri tutuyor, her gün birkaç tânesini öldürüyormuş. Kendileri bu hâli görerek canları sıkılmış. Behire bu hayvana iyi tenbih et, benim canımı sıkıyor. Bu hayvanları öldürüyor. Biz buraya etrafımıza zarar vermek için gelmedik sonra karışmam. Onu İstanbul’a gönderirim! Demişler. Behîre Hanım anlatmaya devam ediyor: Ben de Bahtiyâr’ı çağırdım. Önüme aldım ve Bahtiyar, bak kertenkeleleri tutuyormuşsun. Canları sıkılmış. Sonra seni gönderecekler bir daha bu hayvanlara dokunma dedim. O günden sonra Bahtiyar’ın bir tek kertenkeleye sataştığını görmedik.

Gene bu küçük gibi görünen hâdise prensipleri yaşamak için bize yol göstermiyor mu? Emânetin önemi ve mânâsı araştırdıkça derinleşmiyor mu? Neler emanettir demeye başlamıyor muyuz?

Emânete uyarken haram-helâl, kul hakkına riâyat gibi prensipler arka arkaya gelmiyor mu? Kim kime ne bakımdan emânet demiyor muyuz?

Emânet edilen söze, eşyâya velhâsıl her şeye çok dikkat edilmesine, iyi korunup muhâfazasına çok önem verdiklerine bir örnek de Sâmiha Annemizden: Güler Arioğlu Abla'nın evinde yazlıkta iken zaman zaman bir yakınına, ellerini koltuğun kenarına koyma, yağlanır. Biz buraya zarar vermeğe gelmedik diye îkaz eder kendisi de halının fitillerine basmamaya dikkat ederlerdi.

Bu örnekler günlük basit hâdiseler gibi görünür; umûmiyetle prensipler hep büyük olaylara tatbik edilmiş olarak düşünülürse de bize öğretilen hâdisenin büyüğü küçüğü yoktur. Yeter ki sen o prensibi ömrünün her ânında düşünmeden tatbik eder hâle gel, duyduklarını yaşa, amel hâline getir demelerine uymak.

Zîra yeni geldiğimiz zaman büyüklerimiz bizi “Taklîdin tahkik olsun” diye uyarır, duyduğumuz veya gördüğümüz hususları tatbik ederken niçin öyle olduğunu da araştırıp öğrenmemizi, idrak etmemizi isterlerdi.

Sohbetler bize: “Hakîkatini idrak edemediğin her şeyi inkâr etme” “Hakîkatlerin hepsini kim idrak edebilir? Kim kavrayabilir? Bunun için insan anlayamadığı şeylerin hak olmadığına, bâtıl olduğuna hemen hüküm vermeyip işin hakikatini anlayabilmek için iyiden iyiye araştırmak yâhut da bilenlerin mâlûmâtına müracaat etmek lâzımdır.” der.

*

Kendilerinin bir talebesinden: “ Hayâtımın en elemli devrelerinden birinde huzura kabul edildim. Ne zaman ziyâretlerine gitsem bana “Bak arkanda ne var?” derdi. Başımı döner bakardım ya çiçek dolu bir vazo, ya güzel bir abajur veya hoş bir şey. Bu işaret o kadar çok tekerrür etti ki beni düşündürdü. Bana dön arkandaki güzelliğe

bak! diye diye hayâta bakış istikametimi değiştirdi. Benin gemişimdeki güzel günlerimi de hatırlamamı sağladı.”

*

Söz’e ve bir işi vaktinde yapmaya çok önem verirlerdi: Kendileri bir gün Ziyâ Cemal Bey ile Konağa dönerlerken Ziyâ Bey, Babacığım bana bir dakika müsaade et, eczâhânededen bir ilâç alayım, demiş ve arabadan inmiş. Saatlerine bakmışlar, bir dakika dolunca da şoföre: “ek oğlum” demişler.

*

Kâinat Hanımefendi’nin anneleri bir gün dişye gider. Erken gittiği için bekler. Yanında saat yokmuş. Doktora saati sorar. Doktor: Hanımefendi, şimdi bir müşterim gelecek. Bilin ki o geldiğinde saat 12.00’dır. der. Kendileri saat tam on ikide muayenehânenin kapısını çalarlar.

Bir gün Sâmiha Ayevrdi ile ağabeyi Ekrem Hakkı bir yere gidecekleri için Samiha Anne, kendilerinden izin istemiş, fakat Ekrem H. Ayverdi gecikince Annemiz de bâri içeri girip biraz sohbetlerini dinleyeyim demiş. Kendileri sohbet arasında “Bâzıları sözlerinde durmazlar!” demişler.

*

Evrenoszâde âilesi Türkiye’nin zengin âilelerinden ve saraya mensup bir insan. Sâmiha Annemiz ondan dinlemiştim diye anlatmışlardı:

“Sultan İkinci Abdülhamid’in yakîni olan şeyh Ebl Hüdâ ve Baş Musâhip Cevher Ağa’nın odasına Ken’an Bey girdiler. Bir Ramazan gecesi idi Pâdişâhın irâdesiyle Seyyid ..?.. Efendi Baş Muhâsip Cevher Ağa merhumun dâiresinde iftarda bulundu. Tesâdüfen Hazret de o gece orada iftarda idi. İftara oturulacağı vakit Ebl Hüdâ “Ahifillâh lillâh fillâh Kardeşim Hazret-i Ken’an benim yanımda oturacaklardır”, dedi. Sofradan kalktıktan sonra pâdişâhın

yanına terâvih için gitmeden evvel Cevâhir Ağa merhumla bana bu zât-ı âlî pâdişâhın güllerinden bir güldür buyurdular.”

“Âmiş Efendi’nin ağzından duydum. (Evrenoszâde Sâmi Bey’den)
Bir gün bana nereden geliyorsun demesi üzerine Âmiş Efendi: “Yüz kûsur seneden beri İstanbul’da Hakayık-ı Mesnevî’yi îzah eden evvel Hoca Hüsâmeddin Efendi, sâniyen Bektâşî Tâhir Efendi, sâlisen Ken’an Bey’dir diye cevap verdi.”

İLİM HAKKINDA

İlme çok önem verdiklerini gene Kenan Rifâî ve Yirinci Asrin Işığında Müslümanlık ‘daki İlim Görüşü, (s,213) bahsinde öğreniyoruz: “Hz. Muhammed’in sözüne uyarak: Dünyayı isteyen ilme sarılsın, âhireti isteyen ilme sarılsın, hem âhireti hem dünyâyı isteyen yine ilme sarılsın” sözünü sık sık tekrarlamışlardır.”

Sâmiha Annemiz de Mehmed Dede için Efendimizden sonra Kuran’ı en iyi anlayan kimsedir demişti. 1950-60 seneleri içinde Ay’a gidilmeden önce idi. Bâzı din adamları Rahman sûresine dayanarak Ay’a çıkılamayacağını söylüyorlardı. Dede bu sûrenin 33. âyetindeki “Ey cin ve insan toplulukları! Göklerin ve yerin çerçevesinden çıkıp gitmeye gücünüz yetiyorsa geçin. Ancak büyük bir güçle çıkıp gidebilirsiniz. (Ama Allah’ın verdiği bir güç olmadan geçemezsiniz) âyetini okuyup, bu âyete göre semâya çıkılmaz denmiyor. Bilâkis çıkılır işâreti var. Buradaki güç ilmî bir seviyenin işâretidir. Ancak ilim adamları teknik ilimde bu noktayı çözerlerse Ay’a gidilir,,” şeklinde açıklamıştı. Nitekim şimdi sâde Ay’a değil Mars’a gidiliyor.

TEVÂZU YARIŞI

Sözümüze tevhid, birlik berâberlik ve muhabbetle başladığımız gibi gene aynı konudaki bir hâtıramız ile bitirelim. Peki Kendilerinin yakınlarının birbirlerine davranışları nasıldı dersiniz, Sâmiha Annemiz ile Kâinat Hanımefendi’nin birbirlerine olan hürmet,

muhabbet, birlik ve dostluklarının ifâdesi olan şu davranışlarını hatırlayalım:

Sohbet için bir arada olduğumuz günlerde sohbet bitip ikram faslı başladığında ikram tabağı ilk önce Sâmiha Annemize götürülür, o da gözleri ile Kâinat Hanımefendi'yi işâret ederdi. İkram eden arkadaşımız Kâinat Hanımefendi önüne gelince bu defa o da Sâmiha Anne'yi işâret eder, bu gidiş gelişler bâzan ikiye üçü bulduğu da olurdu. Büyük bir huşû içinde cereyan eden bu davranışlarını unutmamız mümkün mü?

Teşekkür ve hürmetlerimle....

*

Bu vesîle ile Kendilerinin seçtikleri vecizelerden birkaçını berâber okuyalım:

- Bir insana kabiliyetine göre değil, bu kabiliyetini kullanım tarzına göre kıymet verilmelidir.
- Fazîlet, menfaatlerin çarpıştığı yerde meydana çıkar.
- İnsanın kendi felâketine tahammül edebilmesi büyük bir hünerse başkalarının felâketini paylaşabilmesi daha büyük bir hünerdir.
- İnsanların en cömerti, istenmeden veren, en yükseği de intikama muktedir iken affedendir.
- Kötü ahlâk insanı Hak'dan gafil eder.
- Ümitsizlik küfürdür.
- Vahdet ve muhabbetle geçen bir saat, gaflet le geçen bin sene ömürden daha faydalıdır.
- En kuvvetli îman, insanın her nerede bulunursa bulunsun Allah'ın kendisiyle berâber olduğunu bilmesidir,
- Dünyâyı terk hususunda ifrata varma.

Aysel YÜKSEL

